

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

12 март 2021 г.

12:00 ч.

СТАТИСТИКА НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ

Декември 2020 г.¹

Средствата, управлявани от дружествата, извършващи застрахователна дейност^{2,3}, които осъществяват дейност в България, възлизат на 9.192 млрд. лв. към края на декември 2020 година. Техният размер се увеличава със 715.9 млн. лв. (8.4%) в сравнение с края на декември 2019 г. (8.477 млрд. лв.) и със 144 млн. лв. (1.6%) спрямо края на третото тримесечие на 2020 г. (9.048 млрд. лева).

1. Размер и структура на активите

Активите на дружествата, извършващи животозастраховане, нарастват с 203.3 млн. лв. (8.2%) – от 2.480 млрд. лв. към края на декември 2019 г. до 2.683 млрд. лв. към края на същия месец на 2020 година. Спрямо края на септември 2020 г. (2.620 млрд. лв.) те нарастват с 62.9 млн. лв. (2.4%). Техният относителен дял в общия размер на активите към края на декември 2020 г. е 29.2% при 29.3% към края на четвъртото тримесечие на 2019 г. и 29% в края на септември 2020 година.

Средствата, управлявани от дружествата, извършващи общо застраховане⁴, се увеличават с 512.6 млн. лв. (8.5%) – от 5.997 млрд. лв. към края на декември 2019 г. до 6.509 млрд. лв. към края на същия месец на 2020 г. и нарастват с 81.1 млн. лв. (1.3%) спрямо края на септември 2020 г. (6.428 млрд. лева). Към края на декември 2020 г. относителният дял на активите на **застрахователните дружества, извършващи общо застраховане**, в общия размер на активите на **дружествата, извършващи застрахователна дейност**, е 70.8% при 70.7% в края на четвъртото тримесечие на 2019 г. и 71% в края на септември 2020 година.

¹ Пълният комплект от таблици за *статистиката на застрахователната дейност* се намира на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика / Други финансови институции / Застрахователни и презастрахователни дружества*. На база на получена допълнителна информация от застрахователни дружества е извършена ревизия на данните за септември 2020 година. Наличието на ревизии е указано в обяснителните бележки към съответните таблици с данни.

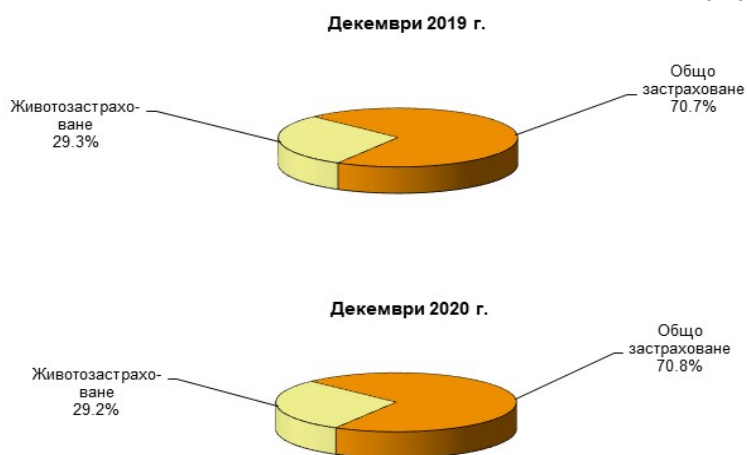
² Разпределението по вид дейност се извършва в съответствие с изискванията на *Кодекса за застраховането*.

³ В обхвата на *статистиката на застрахователната дейност* се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на *Валутния закон*.

⁴ Данните за *презастрахователните дружества* са включени към данните на *застрахователите, извършващи общо застраховане*.

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ ПО ВИД ДЕЙНОСТ

Графика 1

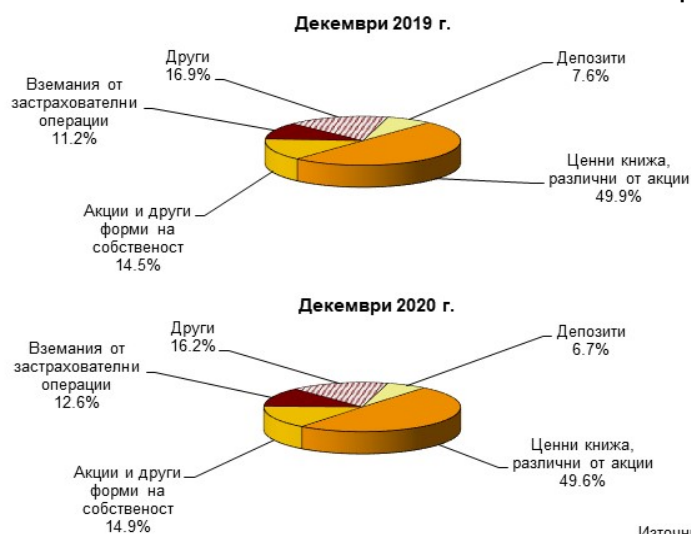

Източник: БНБ.

В *инструментите*, включени в активите на дружествата, извършващи застрахователна дейност, към края на декември 2020 г. преобладават притежаваните *ценни книжа, различни от акции*, които на годишна база нарастват с 329.2 млн. лв. (7.8%) до 4.560 млрд. лева. Спрямо края на декември 2019 г. *акциите и другите форми на собственост* се увеличават със 145.7 млн. лв. (11.9%) до 1.372 млрд. лв., *вземанията от застрахователни операции* нарастват с 216.1 млн. лв. (22.9%) до 1.161 млрд. лв., а *депозитите* намаляват с 26.4 млн. лв. (4.1%) до 614.4 млн. лева. В края на четвъртото тримесечие на 2020 г. относителният дял на *ценните книжа, различни от акции*, е 49.6% при 49.9% към края на същото тримесечие на 2019 г., на *акциите и другите форми на собственост* – 14.9% при 14.5% към края на декември 2019 г., на *вземанията от застрахователни операции* – 12.6% при 11.2% към края на четвъртото тримесечие на 2019 г. и на *депозитите* – 6.7% при 7.6% към края на декември 2019 година.

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ ПО ИНСТРУМЕНТИ⁵

Графика 2

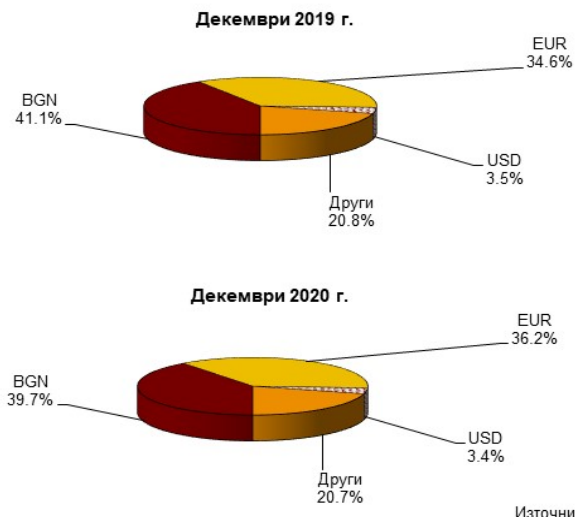
Източник: БНБ.

⁵ Сумата на относителните дялове може да е различна от 100% поради закръгляния.

Във **валутната структура** на активите на дружествата, извършващи застрахователна дейност, преобладават активите в *левове*, като към края на декември 2020 г. относителният им дял от общия размер на активите е 39.7% при 41.1% към края на четвъртото тримесечие на 2019 година. Активите в *евро* са 36.2% при 34.6% към края на декември 2019 година. Към края на четвъртото тримесечие на 2020 г. активите в *щатски долари* са 3.4% при 3.5% към края на декември 2019 г., а в *други валути* – 20.7% при 20.8% към края на декември 2019 година.

ВАЛУТНА СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ

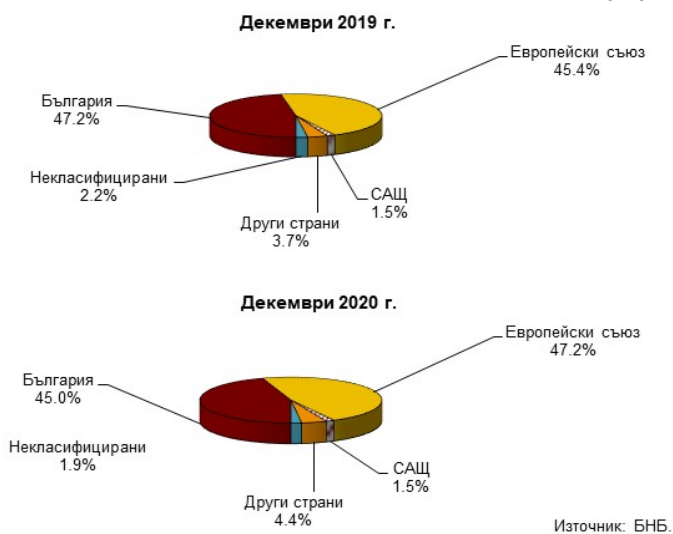
Графика 3

По отношение на **географската структура** на активите на дружествата, извършващи застрахователна дейност, към края на декември 2020 г. инвестициите в България се увеличават на годишна база със 132.4 млн. лв. (3.3%) до 4.133 млрд. лв. при 4.001 млрд. лв. към края на декември 2019 година. Техният относителен дял е 45% към края на декември 2020 г. при 47.2% към края на същия месец на 2019 година. В края на четвъртото тримесечие на 2020 г. средствата, инвестирани в държавите от Европейския съюз, нарастват на годишна база с 491.3 млн. лв. (12.8%) до 4.336 млрд. лв. при 3.844 млрд. лв. към края на декември 2019 г. Относителният им дял към края на декември 2020 г. е 47.2% при 45.4% в края на декември 2019 година.

ГЕОГРАФСКА СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ

Графика 4

2. Размер и структура на пасивите

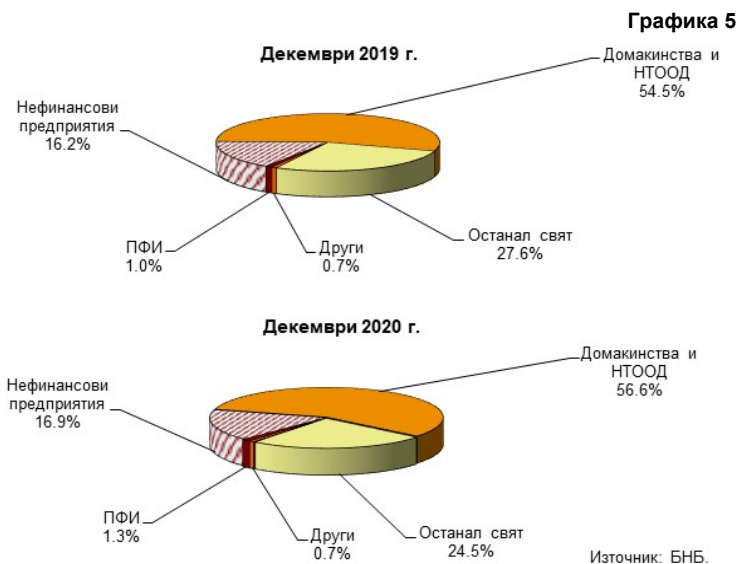
Привлечените средства от дружествата, извършващи застрахователна дейност, към края на декември 2020 г. са 9.192 млрд. лева. Собственият капитал е 2.711 млрд. лв. към края на декември 2020 г., като нараства със 184.7 млн. лв. (7.3%) спрямо края на декември 2019 г. (2.526 млрд. лева). Неговият дял в размера на пасивите към края на четвъртото тримесечие на 2020 г. е 29.5% при 29.8% към края на същото тримесечие на 2019 година. Към края на декември 2020 г. **застрахователните технически резерви** нарастват на годишна база със 193.3 млн. лв. (3.8%) до 5.235 млрд. лв. при 5.042 млрд. лв. към края на декември 2019 година. Техният дял в размера на пасивите е 57% към декември 2020 г. при 59.5% към края на декември 2019 година.

Застрахователни технически резерви

Задълженията към **резиденти**, включени в **застрахователните технически резерви**, възлизат на 3.953 млрд. лв. към края на четвъртото тримесечие на 2020 г. при 3.648 млрд. лв. към края на същото тримесечие на 2019 година. Относителният им дял в общия размер на **застрахователните технически резерви** към края на декември 2020 г. е 75.5% при 72.4% в края на четвъртото тримесечие на 2019 година. Към края на декември 2020 г. задълженията към сектор **Домакинства и НТООД** се увеличават с 218.7 млн. лв. (8%) до 2.964 млрд. лв. при 2.746 млрд. лв. към края на декември 2019 година⁶. Към края на четвъртото тримесечие на 2020 г. техният относителен дял в общата сума на **застрахователните технически резерви** е 56.6% при 54.5% към края на декември 2019 година. На годишна база към края на четвъртото тримесечие на 2020 г. задълженията към сектор **Нефинансови предприятия** се увеличават със 69.9 млн. лв. (8.6%) до 886.1 млн. лв. при 816.2 млн. лв. към края на декември 2019 г. и са 16.9% от **застрахователните технически резерви** при 16.2% към края на четвъртото тримесечие на 2019 година. Задълженията към **парично-финансови институции** (ПФИ) нарастват с 16.2 млн. лв. (32.4%) до 66.1 млн. лв. към края на декември 2020 г. при 50 млн. лв. към края на четвъртото тримесечие на 2019 година. Относителният им дял в общия размер на **застрахователните технически резерви** е 1.3% в края на декември 2020 г. при 1% към края на декември 2019 година.

Задълженията към **нерезиденти** (сектор **Останал свят**) в края на четвъртото тримесечие на 2020 г. намаляват със 111 млн. лв. (8%) до 1.283 млрд. лв. при 1.394 млрд. лв. към края на същото тримесечие на 2019 година. Относителният им дял в общия размер на **застрахователните технически резерви** към края на декември 2020 г. е 24.5% при 27.6% в края на декември 2019 година.

СТРУКТУРА НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНИТЕ ТЕХНИЧЕСКИ РЕЗЕРВИ ПО ИНСТИТУЦИОНАЛНИ СЕКТОРИ⁷

⁶ В задълженията към сектор **Домакинства и Нетърговски организации, обслужващи домакинствата (НТООД)**, се включват сумата на **нетното участие на домакинствата в животозастрахователните резерви и пренос-премийният резерв и резервът за предстоящи плащания** на сектор **Домакинства и НТООД** в Таблица 4 (т. 5.1. и т. 5.2.) от Приложение 2 към прессъобщението.

⁷ В **Други** се включват сектори **Държавно управление, Други финансови посредници, Финансови предприятия със спомагателни дейности и Застрахователни компании и пенсионни фондове**.

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ ПО ВИД ДЕЙНОСТ^{1,2}

Таблица 1

	31.12.2019 г.		31.03.2020 г.		30.06.2020 г.		30.09.2020 г.		31.12.2020 г.	
	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)
Общо	52	8,476.5	52	8,775.1	51	8,760.0	50	9,048.5	50	9,192.4
Застрахователни дружества, извършващи животозастраховане	15	2,479.8	15	2,471.1	14	2,538.7	14	2,620.2	14	2,683.1
Застрахователни дружества, извършващи общо застраховане	37	5,996.7	37	6,304.0	37	6,221.3	36	6,428.2	36	6,509.3
вкл. Презастрахователни дружества	1	2,679.3	1	2,896.9	1	2,712.2	1	2,742.8	1	2,877.4

¹ Разпределението по вид дейност се извършва в съответствие с изискванията на Кодекса за застраховането.

² В обхвата на статистиката на застрахователната дейност се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на Валутния закон.

Данните за септември 2020 г. са ревизирани.

Източник: Дружествата, извършващи застрахователна дейност.

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ ПО ИНСТРУМЕНТИ И ВАЛУТИ¹

Таблица 2

(млн. лв.)

	31.12.2019 г.	31.03.2020 г.	30.06.2020 г.	30.09.2020 г.	31.12.2020 г.
По инструменти	8,476.5	8,775.1	8,760.0	9,048.5	9,192.4
Парични средства в каса	14.0	13.0	13.4	13.9	14.3
Депозити	640.7	627.8	579.3	622.6	614.4
Кредити	492.6	834.7	681.6	621.4	454.2
Ценни книжа, различни от акции	4,230.6	4,156.3	4,160.5	4,341.5	4,559.7
Акции и други форми на собственост	1,226.3	1,174.2	1,282.4	1,324.1	1,372.0
- Акции (в т.ч. дялове на договорни фондове) ²	1,203.8	1,151.7	1,260.3	1,302.0	1,347.1
- Други форми на собственост ³	22.5	22.5	22.1	22.0	24.9
Инвестиционни имоти	223.9	246.0	249.8	244.8	244.3
Финансови деривати	11.2	0.5	6.9	0.3	15.5
Нефинансови активи	172.0	170.7	163.4	161.9	159.3
Вземания от застрахователни операции	945.3	959.8	1,009.6	1,090.4	1,161.4
- От преки застрахователни операции	715.5	748.0	748.9	757.8	741.5
- От презастрахователни операции	229.8	211.8	260.7	332.6	419.9
Други активи	520.0	592.1	613.1	627.7	597.3
По валути	8,476.5	8,775.1	8,760.0	9,048.5	9,192.4
BGN	3,486.7	3,591.1	3,645.7	3,691.7	3,650.7
EUR	2,934.0	2,866.7	2,949.4	3,195.5	3,332.2
USD	295.4	319.3	307.0	339.0	308.2
Други	1,760.4	1,998.1	1,858.0	1,822.3	1,901.3

¹ В обхвата на статистиката на застрахователната дейност се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на Валутния закон.

² В показател Акции се включват притежаваните котирани и некотирани акции (в т.ч. акции в дъщерни, съвместни, асоциирани предприятия, считано от септември 2016 година).

³ Показател Други форми на собственост обхваща другите форми на собственост в капитала и имуществото на предприятията, различни от котирани и некотирани акции.

Данните за септември 2020 г. са ревизирани.

Източник: Дружествата, извършващи застрахователна дейност.

ГЕОГРАФСКА И ИНСТИТУЦИОНАЛНА СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ¹

Таблица 3

(млн. лв.)

	31.12.2019 г.	31.03.2020 г.	30.06.2020 г.	30.09.2020 г.	31.12.2020 г.
По групи страни	8,476.5	8,775.1	8,760.0	9,048.5	9,192.4
България	4,000.7	4,118.9	4,092.2	4,177.7	4,133.1
Европейски съюз	3,844.4	3,953.8	4,004.0	4,177.6	4,335.7
САЩ	128.2	147.2	134.7	152.5	142.1
Други страни	317.2	371.5	352.4	364.8	407.9
Некласифицирани	186.0	183.6	176.7	175.8	173.6
По институционални сектори	8,476.5	8,775.1	8,760.0	9,048.5	9,192.4
Резиденти	4,000.7	4,118.9	4,092.2	4,177.7	4,133.1
Нефинансови предприятия	155.2	148.6	150.0	135.0	152.7
Парично-финансови институции	450.9	453.1	442.1	490.0	447.5
Други финансови посредници	87.0	73.7	67.4	67.2	71.5
Финансови предприятия със спомагателна дейност	23.7	23.4	15.4	15.8	12.6
Застрахователни компании и пенсионни фондове	182.2	188.2	178.4	178.4	178.4
Държавно управление	1,482.0	1,492.5	1,442.3	1,475.1	1,501.6
Домакинства и НТООД	208.4	213.0	217.6	222.2	227.7
Несекторизирани	1,411.3	1,526.5	1,579.0	1,593.9	1,541.1
Нерезиденти (Останал свят)	4,289.8	4,472.6	4,491.1	4,694.9	4,885.7
Некласифицирани	186.0	183.6	176.7	175.8	173.6

¹ В обхвата на статистиката на застрахователната дейност се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на Валутния закон.

Данните за септември 2020 г. са ревизирани.

Източник: Дружествата, извършващи застрахователна дейност.

СТРУКТУРА НА ПАСИВИТЕ ПО ИНСТРУМЕНТИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ СЕКТОРИ¹Таблица 4
(млн. лв.)

	31.12.2019 г.	31.03.2020 г.	30.06.2020 г.	30.09.2020 г.	31.12.2020 г.
ОБЩО	8,476.5	8,775.1	8,760.0	9,048.5	9,192.4
1. Собствен капитал	2,526.0	2,527.2	2,446.3	2,547.1	2,710.8
2. Кредити	137.8	511.3	405.5	379.7	120.5
Резиденти	39.1	29.2	29.2	29.2	29.2
Парично-финансови институции	12.0	3.5	3.6	3.6	3.6
Непарично-финансови институции	27.1	25.6	25.6	25.6	25.6
Държавно управление	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Други сектори	27.1	25.6	25.6	25.6	25.6
Други финансови посредници	2.2	0.8	0.8	0.7	0.7
Финансови предприятия със спомагателна дейност	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0
Застрахователни компании и пенсионни фондове	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Нефинансови предприятия	4.9	4.9	4.9	4.8	4.8
Домакинства и НТООД	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Нерезиденти (Останал свят)	98.7	482.1	376.3	350.5	91.3
3. Ценни книжа различни от акции	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Резиденти	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Нерезиденти (Останал свят)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
4. Финансови деривати	0.2	21.6	0.3	13.1	0.3
Резиденти	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Нерезиденти (Останал свят)	0.2	21.6	0.3	13.1	0.3
5. Застрахователни технически резерви	5,041.9	5,002.7	5,116.6	5,246.3	5,235.2
5.1. Нетно участие на домакинствата в животозастрахователни резерви	1,584.3	1,588.9	1,648.7	1,702.3	1,744.6
Резиденти	1,584.3	1,588.9	1,648.7	1,702.3	1,744.6
Нерезиденти (Останал свят)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
5.2. Пренос - премии резерв и резерв за предстоящи плащания	3,457.6	3,413.7	3,467.9	3,544.0	3,490.6
Резиденти	2,064.0	2,081.9	2,087.9	2,167.3	2,208.0
Парично-финансови институции	50.0	54.1	40.5	59.8	66.1
Непарично-финансови институции	2,014.0	2,027.7	2,047.4	2,107.5	2,141.8
Държавно управление	2.7	2.4	2.4	2.6	3.0
Други сектори	2,011.4	2,025.3	2,045.0	2,104.9	2,138.8
Други финансови посредници	21.4	21.6	32.7	20.1	20.6
Финансови предприятия със спомагателна дейност	12.3	11.8	11.2	12.2	12.2
Застрахователни компании и пенсионни фондове	0.1	0.4	0.3	0.2	0.1
Нефинансови предприятия	816.2	817.2	814.2	856.7	886.1
Домакинства и НТООД	1,161.3	1,174.3	1,186.6	1,215.8	1,219.7
Нерезиденти (Останал свят)	1,393.6	1,331.9	1,380.0	1,376.7	1,282.6
6. Депозити, получени от презастрахователите	46.2	43.8	44.0	45.3	46.8
Резиденти	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Нерезиденти (Останал свят)	46.2	43.8	44.0	45.3	46.8
7. Задължения по застрахователни и презастрахователни операции	420.8	385.0	398.9	442.2	752.6
Резиденти	221.7	202.0	187.6	182.9	205.3
Нерезиденти (Останал свят)	199.1	183.0	211.3	259.4	547.3
8. Други пасиви	303.6	283.5	348.5	374.7	326.4
Резиденти	298.7	277.4	292.2	368.3	294.3
Нерезиденти (Останал свят)	4.9	6.1	56.3	6.4	32.1

¹ В обхвата на статистиката на застрахователната дейност се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на Валутния закон.
Данните за септември 2020 г. са ревизирани.

Източник: Дружествата, извършващи застрахователна дейност.